

N.C.P.G.R.

MEENSEL - KIEZEGEM '44

41E JAARGANG - 2E EDITIE - JUNI 2016

HERDENKINGSWEEK MK44

Van zondag 7 augustus 2016 t.e.m. zaterdag 13 augustus 2016 organiseert NCPGR Meensel-Kiezegem '44 een heuse Herdenkingsweek. Gedurende de hele week kan je 8 verschillende tentoonstellingen ontdekken over WOII uit binnen- en buitenland. Elke dag kan je ook een specifiek dagprogramma beleven, van de jaarlijkse herdenkingsplechtigheid, een oorlogssquiz tot een retro-bal in de stijl van de jaren 40. Zeker een bezoekje waard, alle informatie kan je bekomen op www.herdenkingsweek.be of verder in deze editie van het magazine.

Nationale Confederatie van Politieke Gevangenen en Rechthebbenden - Meensel-Kiezegem 1944 vzw
Erkenningsnummer P005656 - Afgiftekantoor 3390 Tielt-Winge
Verantwoordelijke Uitgever: Tom Devos, Wingerstraat 12, 3390 Tielt-Winge

INFOLOKAAL MEENSEL-KIEZEGEM '44

Ontmoetingscentrum Meensel-Kiezegem
Kapellekensweg 30a, 3391 Meensel-Kiezegem

Reservaties:

Marcel Reynders, +32 16 63 47 37
Jos Lemmens, +32 16 63 36 11
reservaties@meensel-kiezegem44.be

HAGELANDS VREDESMUSEUM

Huize Hageland
Oude Pastoriestraat 22, 3390 Tielt-Winge

Reservaties:

Marc Cauwbergs, +32 16 63 58 54
Ann Verrek, +32 16 63 95 56
reservaties@meensel-kiezegem44.be

BESTUUR

VITAL CRAENINCKX

VOORZITTER

+32 16 63 46 23
+32 496 50 46 77

vital.craeninckx@meensel-kiezegem44.be

FREDDY DUERINCKX

ONDERVOORZITTER

+32 16 62 12 38
+32 479 69 97 88

freddy.duerinckx@meensel-kiezegem44.be

VIVIANE CAUWBERGS

SECRETARIS

+32 16 53 41 88
+32 473 32 07 76

viviane.cauwbergs@meensel-kiezegem44.be

JOS LEMMENS

PENNINGMEESTER

+32 16 63 36 11
+32 477 45 67 36

jos.lemmens@meensel-kiezegem44.be

WERKGROEPEN

HERDENKINGSCOMITE

Coördinator: Vital Craeninckx
herdenkingscomite@meensel-kiezegem44.be

HERDENKINGSREIZEN

Coördinator: Oktaaf Duerinckx
herdenkingsreizen@meensel-kiezegem44.be

MUSEA & TENTOONSTELLINGEN

Coördinator: Marc Cauwbergs
musea@meensel-kiezegem44.be

EVENEMENTEN

Coördinator: Caroline Colebunders
evenementen@meensel-kiezegem44.be

REDACTIE

Coördinator: Tom Devos - Redactieleden: Vital Craeninckx & Oktaaf Duerinckx
redactie@meensel-kiezegem44.be

MEDEWERKERS

Rita BROOS, René CAUWBERGS, Stefan CAUWBERGS, Patrick CRABBE, Guido HENDRICKX (ere-voorzitter),
Ingrid HENDRICKX, Marcel MORREN (ere-ondervoorzitter), Rudi PEETERS, Melanie SCHOUTERS,
Evrard VAN GOIDSENHOVEN, Yvonne VANGILBERGEN & Fernand VANSEVENANT

REKENINGNUMMERS

Algemeen, Lidgelden & Donaties - KBC – IBAN BE84 7340 3632 1859 – BIC KREDBEBB
Herdenkingsreis - Fintro – IBAN BE64 1424 0220 3552 – BIC GEBABEBB

VOORWOORD

Vooreerst van harte dank voor uw talrijke aanwezigheid op de algemene feestvergadering van 16 april. De heerlijke gerechten, professioneel bereid door de chef-kok van restaurant Alinea, waren de ideale ingrediënten voor een gezellig samenzijn.

22 maart 2016. Het lijkt al lang geleden. In Brussel namen op deze doordeweekse dinsdagmorgen pendelaars de metro naar hun werk en in Zaventem vertrokken honderden reizigers naar een vakantiebestemming of op zakenreis.

Het beloofde een dag te worden als alle andere, tot rond acht uur ons land werd opgeschrikt door een aanslag op de nationale luchthaven. Een tweede aanslag volgde een uurtje later, in hartje Brussel, in metrostation Maalbeek. Na grootsteden als Madrid, Londen en Parijs, volgde nu dus Brussel, de Europese hoofdstad.

Deze terreurdaden doen mij onverwijld terugdenken aan 1 en 11 augustus 1944 in Meensel-Kiezegem. Twee doodgewone zomerdagen waarop 91 nietsvermoedende en onschuldige dorpingen zomaar werden opgepakt en gedeporteerd en 4 burgers ter plaatse vermoord werden door de bezetter en zijn handlangers. Nazi-Duitsland, mede ontstaan als gevolg van het dictaat van Versailles in 1919, wilde destijds haar wereldbeeld opleggen door een ideologie van oorlog en intolerantie. Ieder verzet daartegen werd genadeloos afgestraft. IS, tot stand gekomen op de puinhoop van Irak in 2003, kenmerkt zich door een analoog gedachtegoed.

Meteen na de aanslagen op 22 maart stak ons “wij-gevoel” de kop op. Al het mogelijke werd in het werk gesteld om gestrande reizigers op te vangen, in veiligheid te brengen en de nodige zorgen toe te dienen in diverse ziekenhuizen. Op zondag 22 mei, exact twee maanden na de aanslagen, werd een serene en emotionele herdenking voor de slachtoffers in het Koninklijk Paleis op tv uitgezonden. De getuigenissen van twee nabestaanden van slachtoffers lieten niemand onberoerd en betekenen mijns inziens een aanmoediging om slachtoffers van terreur en geweld blijvend en zinvol te herdenken. Volgende frases van Kristin Verellen, die haar man, Johan Van Steen, verloor in het metrostation Maalbeek verwoordden concreet de essentie van herdenken:

“Het zijn twee maanden waarvan ik en vele anderen de uren en zelfs minuten hebben geteld. Onze wereld stond stil. Ook nu gaat de tijd trager en blijft er een gevoel van machteloosheid, verdriet en vele onbeantwoorde vragen. Ik heb lang getwijfeld of ik hier het woord zou nemen. Als ik hier toch sta, is het omdat we niet mogen vergeten dat wat er gebeurd is vreselijk is. Zo vreselijk dat het moeilijk is om er lang bij stil te staan. Maar ook al zouden we willen, we kunnen er niet van weglopen noch de tijd terugdraaien. Wat we wel kunnen doen, is iets zinvols doen met de tijd die ons rest. Ik sta hier omdat het nog afschuwelijker zou zijn als het tragische afzien en het offer van onze geliefden voor niets zou zijn geweest. Het zou voor niets zijn geweest als we met haat op haat zouden reageren, of in het oude schema zouden blijven denken van goed tegen kwaad en ‘wij’ tegen ‘zij’ .....dan creëren we gewoon meer van hetzelfde.....”

De wijze waarop in WO II en bij de recente aanslagen mensenlevens als onkruid werden vernietigd mag geen gesloten boek worden. Ook niet als lang nadien de laatste overlevende of nabestaanden er niet meer zijn. Dit is de reden en de zin van herdenken, dat doen we ook dit jaar weer opnieuw in Meensel-Kiezegem.

VITAL CRAENINCKX

Voorzitter

in memoriam...

JEF VAN GOIDSENHOVEN

Dag Jef.

We zullen u missen: op reis, op onze bijeenkomsten op de derde zondagen, bij onze babbels in het rusthuis, bij herdenkingen.....

Over u is een boek te schrijven (wat Ina Stabergh en Fred Jonckers dan ook voor een deel in hun boek "Zonder vensters de treinen" deden).

Ik herinner me zeker de manier waarop ge subtiel liet weten dat ik wat meer op bezoek mocht komen. Ik bezorgde u zo om de veertien dagen boeken, over de oorlog (ge waart een fervent lezer)... Telkens ik vroeg of ge uw boeken gelezen had, liet ge weten dat ge er enkele al tweemaal uit had. Uw manier om te laten weten dat ge meer boeken verwachtte zodat ik meer naar "Ter Vlierbeke" zou komen.

Ook vergeet ik niet dat ge enkele malen concludeerde, nadat ge het verhaal vertelde dat gij "met veel chance" niet opgepakt werd en dus, in tegenstelling met vader Evrard en broer Fons, nog altijd hier rondliep. Uw gezegde hierover was: "Ik heb al een bonus van zoveel jaren, dus al de dagen die ik langer leef is overschot, er nog bovenop".

Om u nog beter te duiden is er geen betere manier dan enkele zinnen te

citeren uit de rede die uw dochter Magda hield bij de begrafenisdienst in de kerk van Vlierbeek:

"En of je hard gewerkt hebt! ... het werk op het land en bij de boeren: zaaïen, maaien, het graan oogsten en dorsen, het land bewerken.... de oorlog en meer bepaald het drama van Meensel-Kiezegem maakte een eind aan college-lopen en studeren. Na de oorlog ... werd seingever bij de spoorwegen... in Kessel-Lo. Je bouwde er eigenhandig een huis. Maar je was niet alleen metsers, ook loodgieter, elektricien, schilder, vloerder, ... Er was ook een grote tuin aan het huis. Je zaaide en plantte groenten, je hield kippen en konijnen en ondertussen breidde het gezin uit: er kwamen 4 kinderen.....Naast de eigen tuin, het huis en je job als seingever had je nog een boomgaard van ongeveer een hectare groot: appels en peren maar ook aardbeien, rode bessen en krieken: planten, snoeien, wieden, oogsten. Je was fier op je werk, terecht ... en je hield enorm veel van het buiten werk, weer of geen weer.

Er was echter één grote schaduw die heel je leven getekend heeft..... Ik heb het nu over het drama van Meensel-Kiezegem, hoe je broer Fons en je

vader werden opgepakt in augustus '44 als gevolg van represailles voor een moord waar zij totaal niets mee te maken hadden.... De jaarlijkse uitstappen naar Neuengamme met de Stichting Meensel-Kiezegem waren heilig voor jou, het was zoals 'op de koffie gaan bij je vader'. Je hebt geen enkel jaar overgeslagen, je hebt alle vieringen en plechtigheden meegemaakt en je zou dit jaar ook meegegaan zijn als het lot daar niet anders over had beslist. "

En op dat laatste zijn wij vanuit onze vereniging fier dat wij dat samen met u hebben kunnen beleven. We zullen dit jaar ook weer Wöbbelin aandoen en de plaats waar uw vader zich de laatste dagen van zijn leven heeft "kapot" gewerkt. Telkens we daar komen of in Pelzerhaken (waar uw broer Fons omkwam) zullen we aan u denken, met veel spijt, maar ook met een milde glimlach, die we van u geleerd hebben.

Dag Jef! Je hebt uw rust verdiend, spijtig voor ons, wat te vroeg.

Oktaaf Duerinckx
namens NCPGR Meensel-Kiezegem '44

in memoriam...

JULES BEDDEGENOOTS

Op 2 mei overleed Jules, enkele weken voor zijn 65ste verjaardag, tijdens een fietstocht in Méthamis, een dorpje in de Provence.

Jules was na zijn pensionering terug in Meensel in het ouderlijk huis komen wonen, hij was immers altijd een echte Meenselaar gebleven. Het oorlogsdrama van Meensel-Kiezegem lag hem nauw aan het hart, daarom ook was hij reeds vier maal

met Danny, Jef, Frederic en Freddy naar Neuengamme gefietst om samen met de andere deelnemers aan de herdenkingsreis van de Stichting Meensel-Kiezegem 44 zijn dorpsgenoten-oorlogsslachtoffers te herdenken en te eren.

Wanneer we over enkele maanden in augustus voor de 19de maal naar Neuengamme reizen zullen we Jules missen, want ook dit jaar zouden Jules, Danny en Freddy op aandringen van Jules voor de vijfde maal naar Neuengamme fietsen.

Hij zegde meermaals dat

die Neuengamme-week zijn mooiste maar ook meest emotionele week van het jaar was en dat we dit moesten blijven doen zolang we konden.

Bedankt Jules voor het respect dat je steeds betoonde voor onze oorlogsslachtoffers en voor de sympathie die je onze vereniging toedroeg. Namens NCPGR Meensel-Kiezegem 44 bieden wij aan de familie van Jules onze oprechte deelneming aan.

Freddy Duerinckx
namens NCPGR Meensel-Kiezegem '44

in memoriam...

GERMAINE MOENS

Op 25 mei 2016 overleed Germaine Moens. Ze was de echtgenote van Germain Wouters, en rechthebbende oorlogswewe en lid van NCPGR Meensel-Kiezegem '44. Ze werd geboren op 3/10/1934 te Hakendover.

namens de NCPGR Meensel-Kiezegem '44 wensen wij de familie veel sterkte toe.

de tijd spoedt heen...

Een tiental jaren geleden deed James Dyson een opmerkelijke maar nobele en fundamentele ontdekking met zijn wetenschappelijke benadering en studie over fysicawetten bij stofzuigergebruik. Hoe banaal ook, het bracht voor hem heel wat frustraties mee. In zoverre dat hij zijn verbeterde uitvinding met een wel overdachte conclusie omschreef als volgt: "De grootste frustratie, omwille van wat dan ook, is de beste bron voor goede vondsten".

Van frustraties gesproken. Wat wij als landgenoten de laatste tijd voor het hoofd gestoten kregen maakte dat wij met een "hete" lente in de sloffen en mentaliteitswijzigingen opgescheept werden.

De asiel- en migratieproblemen voorop, de schrikwekkende aanslagen, naast de stakingsgolf die over ons land trok, het maakte dat er hopeloos verdeelde

standpunten werden ingenomen. Vooral tussen Waalse en Vlaamse landgenoten, gesteund door vakbonden. Met eisen tot het absurde toe en te veel om op te noemen. Met het gekrijs alleen al over respectloze bazen alom, lijkt het meer op een staatsgreep of toch een strijd tussen “arm” en “rijk”. Onze buitenlandse vrienden en contacten bevestigen ons : Niet goed bezig daar in jullie Belgenland. Waar zijn die nobele doelen gebleven? Geloofwaardigheid raakt zoek nu de maat echt vol is.

‘t Zijn gespreksonderwerpen bij uitstek en niets dat meer verdeeldheid zaait dan opgeklopte krantenberichten die meteen, onder andere, de inburgeringsprojecten in vraag stellen.

Na de terreuraanslagen van Parijs, Zaventem en Molenbeek, waarschijnlijk vanuit België geleid, moet het hele veiligheidsapparaat in vraag gesteld worden. Bovendien moet er alsnog 100% gerekend kunnen worden op justitie en aanverwante veiligheidsdiensten. Vooral de pers speelt een belangrijke rol, want de mensen zijn bang, moe en moedeloos. En toch is daar een globale actie opgang getrokken om iedereen die onze wegen kruist, vriendelijk te blijven groeten met een echte “goeiedag”-wens. Zelfs de wild vreemdste. Alleszins een opmerkelijk en prachtig initiatief. De meest kwetsbare economische sectoren zijn niet kunnen ontglippen aan de jongste stakingen. Laat het duidelijk zijn; geen haar op mijn hoofd en geen moment van twijfel aangaande de vakbondswerking. Wél momenten van vraagstelling inzake de benadeelde menselijke behandeling.

Immers, elk moment het bestaansrecht van de vakbonden en hun acties verdedigen, blijft een mooie theorie vrees ik. Niettegenstaande dat de stakingsbereidheid opvallend was.

Ik meen te hebben begrepen dat destijds de vakbonden in het leven zijn geroepen om sociale rechtvaardigheid te garanderen. Maar vandaag constateer ik dat er een sociale machtsontplooiing staat tegenover de bezuinigende uitvoeringen van een politieke macht die zich voorgenomen had te gaan schuilen onder de naam “veranderingen” die zijn opgenomen in de regeringsverklaring en uitvoerbaar verklaard door onze regeringsleiders.

Wanneer wij straks onze buitenlandse vrienden en sympathisanten op bezoek zullen krijgen naar aanleiding van de herdenkingsweek in augustus aanstaande, zullen wij voorzeker geconfronteerd worden met pertinente vragen over onze staatsinstellingen en de gespannen sfeer omwille van de zwaarbewapende politiepatrouilles en agenten en controleposten, op zoek naar schietklare Kalasjnikovs en andere geïmporteerde moordwapens. Want wees ervan overtuigd, wij hebben de hele wereld verrast door ons verwrongen Belgisch vermogen om unieke drama’s en crisissituaties waaronder de vluchtelingenstroom, om te buigen tot een onbegrijpelijke en absurde Belgenmop.

De Franse Eerste Minister, Manuel Valls, beoordeelde de algemeenheid van de huidige Euro-crisissituaties met een veelzeggende uitspraak: Het zal nog minstens twee generaties duren eer al de storende uitwassen in onze maatschappij zijn weggewerkt.

Andermaal werk aan de winkel voor de afslankende vrijwilligerssschare.

Dubbel werk zou ik durven zeggen want de Griekse wijsgeer orakelde in de Oudheid reeds:

“Alles is voortdurend anders”. Is zoveel gezegd als: regels en wetten hebben geen nut.

Het heeft er alle schijn van dat er dus geen standaardoplossingen kunnen gevonden worden en dat ook elke frustratie moet afgesloten worden met een imaginaire oplossing.

Frustraties? De bron van goede vondsten dixit James Dyson. En hij had verdorie gelijk.

Ondertussen ga ik op zoek naar een of ander bijkomend naslagwerk over de wetenschap parafysica. Praktijkgerichte kennis zal nodig zijn.

Guido Hendrickx
Ere-Voorzitter

IN JOUW AGENDA

Dit mag je de komende maanden verwachten van ons...

Zondag 17 juli 2016 - 14u

Open museumdag in het Hagelands Vredesmuseum - Huize Hageland
Mogelijkheid tot bezoek aan Infocentrum Meensel-Kiezegem

Zondag 7 augustus 2016

Herdenkingsplechtigheid Meensel-Kiezegem - Herdenkingweek.be

9u plechtigheid te Kiezegem

10u misviering te Meensel bij Fruit Vanhellefont (Heibosstraat 17)

11u Toespraken van Rudi Beeken (burgemeester Tielt-Winge),

dr. Detlef Garbe (directeur KZ Gedenkstätte Neuengamme),

dhr. Jozef Craeninckx (uittredend voorzitter NCPGR België)

12u - Bloemennederlegging bij ere-kerkhof

12u30 receptie & opening Herdenkingsweek

Maandag 8 augustus 2016

Het Drama van Putten door Evert de Graaf - Herdenkingsweek.be
Panelgesprek met Evert de Graaf (Putten NL), Martine Letterie (Vriendenkring
Neuengamme NL) & Louis Boeckmans (Slachtoffer Breendonk)

Dinsdag 9 augustus 2016

Thema-Avond WOI met August Thiry - Herdenkingsweek.be

Woensdag 10 augustus 2016

Evocatie WOII & Meensel-Kiezegem - Herdenkingsweek.be

Donderdag 11 augustus 2016

Oorlogsquiz WOI, WOII & Meensel-Kiezegem - Herdenkingsweek.be

Inschrijven per groepen van 5 personen, € 20 per groep, altijd prijs

Aanvang 20u

Vrijdag 12 augustus 2016

Hagelands Oldtimer Treffen - Herdenkingsweek.be

alle oorlogs- en naoorlogse voertuigen welkom vanaf 17u

Zaterdag 13 augustus 2016

Liberation Ball - Radio Modern - Herdenkingsweek.be

Retro-bal, dresscode 40s

Tickets: € 15 - VIP: € 50

Aanvang 20u

Donderdag 25 tot 28 augustus 2016

19e Herdenkingsreis naar Noord-Duitsland

Zondag 21 augustus 2016 & 18 september 2016 - 14u

Open museumdag in het Hagelands Vredesmuseum - Huize Hageland
Mogelijkheid tot bezoek aan Infocentrum Meensel-Kiezegem

Woensdag 21 september 2016 - 15u

Nationale herdenking in het Fort van Breendonk.

Naar jaarlijkse gewoonte zal er een bus ingelegd worden vanuit Tielt-Winge

vervolg uit vorige editie...

HET VERHAAL VAN JULES BUEDTS

Deze trein met 1500 gevangenen aan boord, zou het laatste transport worden naar Duitsland.. We zijn 2 september 1944.

Het station van Brussel-Zuid (Midi) wordt door de Duitsers gecontroleerd en geleid. Er worden in de vroege ochtend 32 wagons voor veetransport aangevoerd , ongewoon voor een reizigersstation. De stationschef, Léon Petit, wordt hiervan op de hoogte gebracht. Met de medewerking van collega's , mensen van het verzet en vertrouwelingen worden alle beschikbare locomotieven zo ver mogelijk weggestuurd. De spoorwegmannen wisten dat eerder, op 31 augustus, uit het station van Schaarbeek reeds een konvooi gevangenen uit de gevangenis van Sint-Gillis naar Duitsland was vertrokken en dat nu hetzelfde zou gebeuren.

Daarom werd besloten om te trachten deze deportatie te beletten en de plannen van de vijand in de war te sturen en geweld te vermijden. Ook de reisweg is bekend : via Mechelen, Essen en Nederland naar Duitsland.

1500 gevangenen worden in de vroege ochtend van 2 september met tientallen in de wagons gedreven.

Er moest een ervaren machinist en een stoker aangewezen worden. De eerste meldt zich ziek. De tweede veinst een val van de tender en wordt kreunend van pijn afgevoerd. Derde in de rij is Louis Verheggen die net zijn dienst heeft aangevangen. Hij wordt rond 16 uur opgeroepen samen met stoker Léon Pochet. Ondertussen staan de gevangenen reeds acht uur lang recht in de overvolle beestenwagons. Het is snikheet en de hitte wordt ondraaglijk.

“Wij werden daar met 80 man in een beestenwagon gestopt .Er stonden daar 2 emmers, één met water en een andere om uw behoefte te doen. Stel je voor...Bij ons zat een zoon van een politiecommissaris van Amsterdam, een hele lange, en die had het tegen mij over ‘jochie dit en jochie dat’ en ‘niet bang zijn, wij komen niet in Duitsland’ want hij had al bedacht om de grendel van het slot open te trekken als we in Nederland waren ...om er dan allemaal uit te springen...” Om 16.50 zet de trein zich eindelijk in beweging.

Louis Verheggen verklaart achteraf het volgende: “ik wist dat de geallieerde troepen in aantocht waren en ik was vastbesloten deze trein de grens niet te laten passeren.

Jules vertelt emotioneel:

“Die machinist heeft met ons heel Brussel afgereden. Op dat moment wisten wij niet wat er aan de hand was. Achteraf vernam ik dat de Duitsers toen tegen Verheggen gezegd hebben: als ge nu niet vertrekt schieten we u en de stoker hier ter plaatse dood. Wat die mens voor ons gedaan heeft is niet te beschrijven...”

Om 23 uur, na alle mogelijke verdragingsmanoeuvres, staat de trein eindelijk voor het sein van Mechelen dat op onveilig staat. Onder bewaking kan de machinist om uitleg vragen en mag hij binnenrijden op een bezet spoor. Weer tijdwinst. Hij weet ook dat hij hier geen water kan nemen, en daarom wordt een omweg naar Muizen genomen. Daar komt de trein tot stilstand . Het is al na middernacht.

Jules:

“De partizanen van Leuven hadden, denk ik, de “route doen springen”. Het was voorzien dat de trein over Antwerpen en Nederland naar Duitsland zou rijden. Ik denk dat de Engelsen de spoorweg van België naar Holland al bezet hadden. Ze moesten dus over Luik, en dit kon alleen via Leuven. Hoe ze het te weten gekomen zijn dat er in Mechelen iets gaande was, weet ik niet maar het spoor was daar

onbruikbaar gemaakt door verzetsmensen. Dus kon het alleen maar terug naar Brussel en toen heeft hij, Verheggen, nogal 'petrol' gegeven...

Het merendeel van de bewakers op de trein waren Vlaamse SS-ers, de commandant was een Duitser, iemand van de Wehrmacht, en op zijn bevel kwam er van hun kant geen reactie.

De helse rit eindigde in het station Klein Eiland (Anderlecht). De deuren van de wagons werden geopend, wij waren vrij...maar in de stad moesten we nog oppassen voor in het wild schietende Duitsers die op de vlucht waren .... die hadden eerst nog het justitiepaleis in brand gestoken om zo veel mogelijk documenten te vernietigen ... " Louis Verheggen kon de trein verlaten en slaagde erin onopvallend te ontkomen.

Het is 3 september 1944.

"Het heeft nog vele jaren geduurd eer Louis Verheggen zou vertellen over zijn wedervaren in de spooktrein. Ik ben dat te weten gekomen op zijn hulding in Kortenberg. Het was een zeer emotioneel wederzien."

Sedert augustus werden onderhandelingen gevoerd door Belgische, Zweedse en Zwitserse diplomaten met de Duitse overheid om de vrijlating van alle gevangenen te verkrijgen.

De overhaaste terugkeer vanuit Mechelen en de onmiddellijke vrijlating van de gevangenen in 'Klein Eiland' doen vermoeden dat , naast het heldhaftig optreden van de machinist, andere factoren een rol hebben gespeeld bij de terugkeer van deze deportatietrein.

Door bemiddeling van het internationale Rode Kruis , dokter Werner Wachsmuth en de Duitse ambassadeur in Brussel Mayr-Falkenberg op 2 september '44 bij Richard Jungclaus, bleef de trein in België. Jungclaus was de leider van de Algemene SS-Vlaanderen en belast met de uitvoering van de deportatie van alle gevangenen. Werner Wachsmuth was een 'gematigde' Duitse dokter in het militair hospitaal te Brussel.

De verdienste van Louis Verheggen ligt hierin dat de trein niet in Nederland geraakt is, want dan zou hij buiten het opperbevel van Jungclaus gevallen zijn en met zekerheid Duitsland hebben bereikt.

In de vooravond van 3 september wordt Brussel door de Engelsen en de brigade Piron bevrijd.

In volgende editie: de weg terug naar huis.

DERDE ZONDAGEN IN JULI, AUGUSTUS & SEPTEMBER 2016

Ook dit jaar zijn we weer graag van de partij met onze Zomerse derde zondagen. Je kan een begeleid bezoek brengen aan het Hagelands Vredesmuseum van 14u tot 17u, en een kijkje nemen op de Vlooyberghatoren. De allerkleinsten nodigen we uit voor een gezellige wandeling in het kabouterbos, en voor de grote kinderen hebben we veel lekkers in ons popup-café in het karhuis.

Noteer dus zeker al 17 juli, 21 augustus en 18 september in je agenda. Wij bestelden alvast een sprankeltje zon, de nodige drankjes en het eeuwige goede humeur van onze trouwe gidsen.

Adres: Oude Pastoriestraat, 3390 Tielt-Winge

Je kan ook steeds een geleide rondleiding bekomen tijdens de week of in het weekend na simpele afspraak bij één van onze gidsen.

DE TOEKOMST VAN HET HERDENKEN

vlnr. Oktaaf Duerinckx (MK44) , Dr. Detlef Garbe (directeur KZ Gedenkstätte Neuengamme), Swenja Granzow-Rauwald (Organisator Forum), dr. Oliver von Wrochem (hoofd studiecentrum KZ Gedenkstätte Neuengamme) & Tom Devos (MK44). Foto door Bente Stachowske.

Van 30 april tot 2 mei mocht een delegatie van NCPGR Meensel-Kiezegem '44 op uitnodiging van KZ Gedenkstätte Neuengamme het Forum over de Toekomst van het Herdenken bijwonen in Hamburg. Lees hier het relaas van een interessante driedaagse.

Forum over de Toekomst van het Herdenken

Het is reeds voor de derde maal dat dit Forum georganiseerd wordt op aansturen van de Internationale Vriendenkring van Neuengamme en de directie van KZ Gedenkstätte Neuengamme. Telkens in de week rond 3 mei, de jaarlijkse herdenking van de ontruiming van het kamp Neuengamme, en het zinken van de Cap Arcona. Tijdens deze driedaagse kwamen verschillende topics aan bod, met een internationaal publiek. Zo was er ondermeer vertegenwoordiging uit Duitsland, Nederland, Frankrijk & België. Vanwege onze vereniging mochten bestuursleden Caroline Colebunders, Oktaaf Duerinckx & Tom Devos deelnemen, samen met artieste Linda Van der Meeren, die in het kader van de herdenkingsweek een reeks werken zal creëren rond Meensel-Kiezegem.

Digitale mogelijkheden

Op maandag werd de dag geopend met een presentatie van Swenja Granzow-Rauwald & Tom Devos, over het thema 'digitaal'. "De nieuwe media laten toe om op een andere manier om te gaan met het herdenken, zo kunnen we een breder publiek bereiken dan ooit tevoren.", aldus Tom.

De presentatie bleef niet zonder resultaat, er werd onder andere besloten om de in 2015 opgestarte blog integraal te vertalen naar het Nederlands, om op deze manier een groter publiek te bereiken. Iets waar we met NCPGR Meensle-Kiezegem '44 graag kracht

bijzetten, in samenwerking met de Nederlandse Vriendenkring van Neuengamme.

Voorstelling filmproject studentes

In een eerder bericht kon je al lezen dat we in augustus aangenaam volk mogen verwelkomen op onze Herdenkingsweek. Deze studenten hebben ondertussen niet stil gezeten, bij de start van het Forum mochten zij hun filmproject in primeur aan ons voorstellen, wat je zelf ook zal kunnen ontdekken in augustus.

vlnr. Pauline, Nicola, Victoria, Franciska & Natascha, zij zullen in augustus deelnemen aan de herdenkingsweek als delegatie van KZ Gedenkstätte Neuengamme.

Delegatie aanwezig op Herdenkingsweek

Het bleek een uitermate interessant Forum. Ook mochten we van dr. Detlef Garbe, directeur van KZ Gedenkstätte Neuengamme vernemen dat hij graag met een delegatie aanwezig zal zijn op onze Herdenkingsweek, dit ter ere van onze decennialange nauwe samenwerking. Ook dr. Oliver von Wrochem kijkt al uit naar de toekomst, met een mogelijke nieuwe herdenkingsite in Meensel-Kiezezem, iets waar zij met de voltallige directie van KZ Gedenkstätte Neuengamme ons graag in ondersteunen.

VAN HARTE WELKOM OP ONZE HERDENKINGSWEEK

Het komt met rasse schreden dichterbij, en we zijn dan ook heel fier jou te mogen verwelkomen op onze Herdenkingsweek van 7 tot 13 augustus 2016. Eerder in deze editie kon je al een overzicht van de agenda per dag terug vinden. Binnenkort mag je ook het volledige programmaboekje in de mailbox/bus verwachten.

Je kan onze nieuwe tentoonstelling elke dag bezoeken tijdens de herdenkingsweek van 7 tot en met 13 augustus, steeds van 14u tot 19u. Aansluitend begint van maandag tot en met zaterdag een interessant avondprogramma. De eerste dag beginnen we er 's ochtends al mee met onze jaarlijkse Herdenkingsplechtigheid als startpunt.

Met deze Herdenkingsweek proberen we de samensmelting van onze beide verenigingen extra luister bij te zetten, we hopen iedereen dan ook massaal te mogen verwelkomen. Om het evenement tot in de puntjes te verzorgen zijn we nog steeds op zoek naar enkele helpende handen die ons willen ondersteunen, hetzij met de opbouw en afbraak, of tijdens één van de vele evenementen. Wij willen ook alle donateurs en sponsors via deze weg al bedanken om dit evenement mogelijk te maken.

Hopelijk tot binnenkort, meer info op www.herdenkingsweek.be!

19E HERDENKINGSREIS

NOORD-Duitsland

DO 25 TOT ZO 28 AUGUSTUS 2016

Van donderdag 25 tot zondag 28 augustus 2016 plannen wij alweer onze 19e herdenkingsreis naar Noord-Duitse concentratiekampen en herdenkingsplaatsen. Als je nog meewil is snel zijn de boodschap, onze bus zit zo goed als vol!

Donderdag 25 augustus 2016

Zoals gekend vertrekt onze Hageland Express bus steeds stipt om 6u 's ochtends aan het pleintje op de statiestraat in Meensel. Van daaruit rijden we naar de Lüneburgerheide waar we als eerste het kamp Bergen-Belsen zullen bezoeken, waar Anne Frank en haar familie is omgekomen. Daarna zetten we vaart richting Bremen waar we een bezoek kunnen brengen aan het volledig vernieuwde museum in de Duikbotenbunker in Farge. Als slot van de dag bezoeken we ook nog het monument in Blumenthal en Schützenhof, vergezeld van onze Bremense vrienden. Overnachten doen we deze eerste nacht ook in Bremen, wat een fijne avondrondeleiding met zich mee brengt.

Vrijdag 26 augustus 2016

Vanuit Bremen rijden we door naar Neuengamme, het hoofdkamp waar de slachtoffers van Meensel-Kiezegem naartoe werden gedeporteerd. Hier vertoeven we een ganse dag. In de voormiddag brengen we een bezoek aan de herdenkingshal, houden we een plechtigheid aan ons beeld 'De Wanhoop van Meensel-Kiezegem' en bezoeken we de steenfabriek Klinkerwerke, de kleiputten en de haven. 's Middags voorzien we een middagmaal in Am Deich. In de namiddag zijn er geleide rondleidingen in de verschillende musea van de site. Afsluiten doen we met een dodenappél aan het crematorium. Ook brengen we die dag een bezoek aan Bullenhusen Damm.

Zaterdag 27 augustus 2016

Deze dag rijden we vanuit Hamburg naar het oosten, om een bezoek te brengen aan het kamp van Wöbbelin. Een nieuwe stopplaats van onze reis zal in Ravensbrück zijn.

Zondag 28 augustus 2016

De laatste dag brengen we eerst een bezoek aan het vernieuwde museum in Sandbostel, om daarna op de terugweg een bezoek te brengen aan het kamp Esterwegen.

Prijzen

Eénpersoonskamer: € 550 per persoon; Tweepersoonskamer: € 470 per persoon
Verblijf in viersterrenhotels, ontbijt en avondmaal inbegrepen, alsook de busrit, gidsing, museumtickets, busbib e.a.

Inschrijven

Inschrijven kan door overschrijving van het juiste bedrag per persoon op rekeningnummer **IBAN BE64 1424 0220 3552 met BIC GEBABEBB** en vermelding van de namen van de deelnemers. Meer informatie kan u steeds bekomen bij **Tom Devos** op 0487 737 002 of via herdenkingsreizen@meensel-kiezegem44.be.

intago

Deze nieuwsbrief werd mogelijk gemaakt dankzij de
ondersteuning van de marketing- en drukkerijafdeling van
Intago - www.intago.be